

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ПАРЛАМЕНТАРНО МНОЗИНСТВО ЗА
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА УПРАВЛЕНСКА ПРОГРАМА
между политическите формации
ГЕРБ-СДС, БСП-Обединена левица и Има такъв народ (ИТН)

ПРЕАМБЮЛ

- Споделяйки убедеността, че България се нуждае от редовно правителство, което да реализира политики, подкрепящи върховенството на правото, конкурентоспособността на икономиката, сигурността, защитата и социалните права на гражданите;
- Защиатавайки стремежа на българските граждани да живеят в свободна и просперираща страна, в която има среда и възможности за развитие;
- Отчитайки тежката политическата криза и че тя може да бъде преодоляна само чрез премахване на системните предпоставки за безнаказаната злоупотреба с власт и чрез отстраняване на корупционните влияния в съдебната власт, регулаторните и контролни органи, службите за сигурност и администрацията;
- Споделяйки убеждението, че единствено чрез установяването на незаобиколим правов ред и устойчиви демократични институции може да се постигне благосъстояние и просперитет;
- Отчитайки необходимостта от управление, което да подкрепи хората и бизнеса в бързо променящия се свят и да превърне цифровия преход в източник на конкурентоспособността за икономиката и двигател на модернизацията на България;
- Вземайки предвид сериозните предизвикателства и рисковете, свързани със силно усложнената среда на военни конфликти и кризи, хибридни заплахи, природни катаклизми и бедствия и нуждата от убедителен институционален отговор спрямо заплахите за сигурността и защитата на гражданите,

днес, 15.01.2025 г. в гр.София, се сключи настоящото споразумение за управление между следните страни:

1. Коалиция ГЕРБ-СДС, представлявана от Росен Димитров Желязков;
2. Коалиция БСП- Обединена левица, представлявана от Атанас Зафиров Зафиров;
3. Политическа партия Има такъв народ (ИТН), представлявана от Станислав Тодоров Трифонов;

ПРЕДМЕТ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО

Чл. 1. Настоящото споразумение се сключва с цел осигуряване на редовно и стабилно парламентарно управление на Република България, насочено към укрепване на институциите на парламентарната демокрация, гарантиране на устойчива европейска посока за развитие на страната, осигуряване на защитата и сигурността на населението, подкрепа за конкурентоспособността и ускорено развитие на българската икономика и повишаване на благосъстоянието и качеството на живот на гражданите.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА УПРАВЛЕНИЕТО

Чл. 2. Споделената визия за управление е съсредоточена върху демократичните ценности на парламентарната република, върховенството на закона, прозрачността и следните принципи:

1. Върховенство на правото и равенство пред закона;
2. Защита на човешките права и достойнство;
3. Укрепване на социалната държава;
4. Защита на свободата и плурализма в медиите и гражданското общество;
5. Ефективно действащи антикорупционни органи и независими регулаторни и контролни органи;
6. Прозрачни и отчетни институции, които охраняват прилагането на правилата, създават възможности за развитие на гражданите и конкурентна среда за бизнеса;
7. Ефективност и ефикасност при предоставянето на публични услуги и в управлението на публичните ресурси;
8. Засилване на прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление;

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОТГОВОРНОСТИТЕ

Чл. 3. Страните се споразумяват за следното разпределение на отговорностите:

3.1. Министър-председател. Министър-председателят се излъчва от мандатоносителя, като мандатоносителят се стреми да предложи кандидат, който има управленски опит, обществена разпознаваемост и се ползва с доверието на страните по настоящото споразумение ;

3.2. Структура на Министерски съвет – Министерски съвет се състои от министър-председател, трима заместник министър-председатели и 19 министри. Всяка от политическите сили, участваща в настоящото споразумение, излъчва по един заместник министър-председател. Заместник-министър председател може да бъде и министър.

3.3. Състав на Министерски съвет - С цел повишаване на доверието в

управлението, страните се стремят да излъчват министри с експертен и управленски опит в съответната сфера. Съставът на Министерския съвет е определен в Приложение № 1 към настоящото Споразумение.

3.4. При определянето на заместник-министри, областни управители и заместник-областни управители се търси широко съгласие в парламентарното мнозинство, сформирано за избор на правителство от 51-ото Народно съгласие, като не се прилага квотен принцип. Следва се принципа на споделената отговорност, като се търси представителство на страните в политическите кабинети на всеки министър.

3.5. При съществено неизпълнение на Управленската програма всеки един от министрите в кабинета може да бъде сменен. Смяната се извършва със съгласието на страните. Неизпълнението на управленската програма се констатира след системно уведомяване на съответния министър в Съвета за съвместно управление по чл. 6.

ПРИОРИТЕТНИ ПОЛИТИКИ

Чл. 4. Програмата на правителството се изготвя на база основните приоритети на страните по споразумението:

4.1. Извеждане на качеството на живот на хората като първостепенен приоритет с фокус върху здравеопазването, образованието и развитието на пазара на труда.

4.2. Гарантиране на демократичния правов ред и защита на парламентарната демокрация - укрепване на институциите и освобождаването им от корупционно влияние чрез провеждане на антикорупционна политика и реформи в правосъдната система, гарантиране на честни и свободни избори, отстояване на стандартите за защита на човешките права и международния правов ред.

4.3. Гарантиране на устойчиви публични финанси и ефективно управление на публичните инвестиции

4.4. Продължаване на усилията за членство на България в еврозоната.

4.5. Устойчивост на данъчно-осигурителна тежест и прилагане на данъчни стимули в подкрепа на инвестициите.

4.6. Стремеж към балансиран бюджет.

4.7. Изваждане на България от т. нар. „сив списък“ за пране на пари.

4.8. Ускоряване на изпълнението на Националния план за възстановяване и устойчивост и реализация на предвидените в него инвестиции в цифровата и екологична трансформация и реформите, подкрепящи икономическата и институционална устойчивост.

4.9. Повишаване на конкурентоспособността и политики за растеж на икономиката чрез намаляване на бюрократичната и регулаторна тежест, в т. ч. осигуряване на среда за привличане и засилване на инвестициите в

технологии, иновации и модерна транспортна, индустриална и енергийна инфраструктура, стимулиране на научните изследвания и цифровизацията. Прилагане на мерки в подкрепа на малките и средни предприятия.

4.10. Трайно увеличаване на инвестициите в научни изследвания и развойна дейност, за да достигнат размер от 2% от БВП.

4.11. Нова индустриална политика, включваща създаване на производствен капацитет в стратегически сектори като отбранителна индустрия, микроелектроника, мехатроника, роботика и др.

4.12. Провеждане на политики за модернизация на страната, в т.ч. ускорени инвестиции в пътна и железопътна инфраструктура, развитие на електронното управление, мерки за енергийна ефективност в публичния и частния сектор, възстановяване на инвестициите във ВиК инфраструктурата и строителство на нови язовири и ПАВЕЦ.

4.13. Прилагане на координирани семейни политики, насочени към предоставяне на качествени образователни, здравни и социални услуги за децата и семействата и борба с детската бедност.

4.14. Провеждане на политики за повишаване на благосъстоянието, намаляване на социалните неравенствата, ефективна подкрепа за уязвимите групи като елементи на демографската политика и балансираното регионално развитие.

4.15. Защита на социалната държава, гарантиране на повече справедливост, вкл. чрез преглед на приходната система, както и стъпки за финансова децентрализация.

4.16. Мерки за подобряване живота на българските граждани, сред които развитие на здравеопазването и подобряване на достъпа до здравна грижа; защитени болници и аптеки в отдалечените райони и гарантиран достъп до лекарства; оптимизиране статута на държавните и общински болници като търговски дружества.

4.17. Мерки за преодоляване на демографската криза и грижа за младите хора, стимули за раждане на дете, подкрепа за майчинството.

4.18. Ускоряване на инвестициите в културните и творческите сектори и насърчаване на достъпа до култура. Активно включване на съвременното българско културно съдържание в европейския и световен културен обмен и осигуряване на достъп на българската публика до качествена европейска и световна съвременна култура.

4.19. Осигуряване на средства за реализация на започнатите проекти по Общинската инвестиционна програма.

4.20. Гарантиране на енергийната сигурност на страната.

4.21. Гарантиране на националната сигурност чрез модернизация на армията и повишаване на отбранителните ѝ способности, пълноценно интегриране на България в структурите на НАТО и изграждане на системи за киберсигурност и противодействие на чуждестранните намеси в информационното пространство.

- 4.22. Поддържане на активни позиции в рамките на ЕС и НАТО, съобразени с националния интерес и в съответствие с Външнополитическата стратегия на страната.
- 4.23. Активно участие в политиката на ЕС за възпиране на чужда агресия като единствена гаранция за справедлив и траен мир в Източна Европа.
- 4.24. Активна политика при създаване на законодателството на ЕС, особено в сферата на отбранителната, индустриална и енергийна политика, при строго отчитане на националния интерес и лидерство при формиране на регионалните позиции на страните от Югоизточна Европа и Централноевропейската инициатива.
- 4.25. Активни действия за разширяването на Европейския съюз в Западните Балкани при спазване на всички съществуващи договорености между заинтересованите страни и в съответствие с националния интерес на България като устойчив фактор за стабилност в региона.
- 4.26. Осигуряване на ефективна защита на границите и противодействие на незаконната миграция, вкл. чрез съвместни решения с партньорите от Европейския съюз.
- 4.27. Облекчаване на условията за осъществяване на референдуми, както и изготвяне на промени в нормативната уредба, които да допринесат за осигуряване на работеща пряка демокрация на национално и местно ниво.
- 4.28. Анализ на нарушенията в изборния процес и приемане на закони и институционални гаранции за осигуряване на честни и свободни избори, в т.ч. премахване на т.нар „мъртви души“ и въвеждане на преброителни центрове.
- 4.29. Усъвършенстване на защитата на гражданите и организациите при причиняването на вреди от незаконосъобразни действия на държавната администрация чрез въвеждане на специална хипотеза на института на „мълчаливото съгласие“.
- 4.30. Предприемане на необходимите мерки за осигуряване на бързина и прозрачност в съдебните производства, подобряване на правораздавателната дейност, чрез разширяване на обхвата на електронното правосъдие, създаване на допълнителни гаранции за спазване на задължителните срокове за произнасяне, подобряване на организацията за електронно призоваване и електронно подаване на документи до съда, както и гаранции за случайното разпределение на делата по действащия ЗСВ.
- 4.31. Мерки с оглед усъвършенстване на законодателството с цел закрила на децата и подобряване на мерките срещу домашно насилие.
- 4.32. Въвеждане на споделено родителство по исков ред и мерки срещу родителското отчуждение.
- 4.33. Решителни действия за справяне с безводието и гарантиране на достъпа до питейна вода в засегнатите райони.

4.34. Стабилизиране и развитие на българската енергетика, вкл. нови ядрени мощности и подкрепа на въглищните централи.

4.35. Ангажираност към мира и архитектурата за сигурност в Европа, поддържайки подкрепата за суверенитета и териториалната цялост на Украйна. Продължаване на помощта и дипломатическите усилия за насърчаване на диалога. Подкрепа на усилията за предоставяне на надеждни гаранции за сигурността на Украйна в съответствие с международното право.

4.36. Изпълнение на мерки за освобождаване на институциите и изборния процес от корупционни влияния:

1. Избор на членовете на органи, избирани от Народното събрание, включително на ВСС, извършен въз основа на прозрачни процедури, които гарантират избор на кандидати с високи професионални и нравствени качества.

2. Промени в наказателния процес с цел ускоряване на досъдебната и съдебната фаза на процеса.

3. Конституционносъобразен модел на вътрешна организация на прокуратурата, който гарантира професионална автономия на прокурорите и ограничава възможностите за нерегламентирана намеса;

4. Промени в ЗСВ във връзка с правния режим за временно изпълнение на функциите главен прокурор, председател на ВКС и председател на ВАС, в т.ч. за периода на временното им изпълнение на функциите и прекратяване на откритите процедури за избор на нови.

5. Реформи в службите за сигурност, в т.ч. ефективен контрол и координация чрез Съвета по сигурността; оптимизация на системата за допуск до класифицирана информация; ефективна система за периодична проверка на служителите за интегритет и лоялност.

6. Създаване на правна рамка, във взаимодействие с БНБ, която урежда на национално ниво последици с цел ограничаване на рисковете за финансовата система във връзка с прането на пари.

7. Уреждане на механизмите и отговорните институции за прилагането на ограничителни мерки на ЕС на територията на България.

8. Дигитализация на документооборота и използване на сигурни, проследими и отчетни системи в публичния сектор.

9. Повишаване на контрола върху дейността на КПК чрез Народното събрание и Сметната палата; въвеждане на конституционносъобразно мнозинство за вземане на решения;

10. Прекратяване на нелегитимните влияния от политически партии и техните лидери в съдебната и изпълнителната власт.

ЗАКОНОДАТЕЛНА И УПРАВЛЕНСКА ПРОГРАМА

Чл. 5. (1) В максимално кратък срок, но не по-късно от 30 дни от подписване на настоящото споразумение, страните изготвят и подписват обща законодателна програма.

(2) В срока по ал.1, Министерски съвет изготвя, а страните одобряват и подписват, обща управленска програма, в т.ч. антикорупционна програма, на база на политическите приоритети в настоящото споразумение.

(3) Първоначалната законодателна програма, до приемане на програмата по ал.1, се приема от страните в срок от 10 дни от подписване на настоящото споразумение.

МЕХАНИЗМИ ЗА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЯ

Чл.6. За осигуряване на ефективно управление между страните се създава Съвет за съвместно управление (наричан за краткост ССУ).

6.1. Цел и задачи на ССУ:

ССУ се създава с цел координация на управлението между страните.

Основните задачи включват:

- Осигуряване на съгласуваност в приоритетите и действията на съвместното управление.
- Разрешаване на възникнали спорове между страните.
- Приемане на ключови политически решения, свързани с управлението на страната.

6.2. Състав на ССУ:

- ССУ включва до трима представители от всяка политическа формация, участваща в споразумението за съвместно управление.
- Членовете на ССУ могат да бъдат партийни лидери, депутати или други лица, определени от съответните формации.
- В заседанията участват двама представители на ПГ “Демокрация, права и свободи – ДПС“.
- В заседанията участват министри или експерти по конкретни въпроси, след съгласуване между страните.

6.3. Ротационен председател:

- Заседанията на ССУ се ръководят от ротационен председател, който се избира на ротационен принцип за срок от 3 месеца.
- Задачата на председателя е да организира дневния ред, да модерират заседанията и да осигурява изпълнението на приетите решения.

6.4. Заседания на ССУ:

- ССУ заседава редовно, на всеки две седмици, както и при извънредни ситуации.

- Заседанията се свикват от ротационния председател или по искане на поне две от страните по това Споразумение.
- Дневният ред се изпраща предварително на всички членове, като всяка от страните може да предлага точки за обсъждане.
- Ежеседмично, представители на ръководствата на парламентарните групи на страните провеждат съвместна среща за обсъждане на проекта на програма за работа на Народното събрание.

6.5. Вземане на решения:

- Решенията се вземат чрез консенсус.
- При липса на консенсус, въпросът може да бъде отложен за допълнително обсъждане или да се изготви компромисно предложение.
- Вето при вземане на решения може да се налага от поне две от страните по това Споразумение.

6.6. Протоколи и прозрачност:

- За всяко заседание се води протокол, който включва обсъдените въпроси, взетите решения и отговорностите на всяка от формациите.
- Протоколът се подписва от всички присъствали членове на ССУ.

6.7. Решения, свързани с работата на Министерски съвет:

- Всяка законодателна инициатива на Министерски съвет се съгласува предварително от страна на ресорния министър с председателя и/или заместник председателите на съответната постоянна комисия в 51-ото Народно събрание от парламентарните групи на страните. Необходимо е предварително да бъдат информирани страните, преди да се обяви законопроект за обществено обсъждане. Законопроектите се внасят в Народното събрание след предварително съгласуване между страните.
- При планирани освобождавания и назначения на ръководители и заместник - ръководители на второстепенни разпоредители с бюджет и публични предприятия, предварително и едновременно се информират министър-председателят и заместник министър-председателите.

6.8. Отчетност и контрол:

- ССУ е отговорен за редовния преглед на изпълнението на споразумението за съвместно управление и заложените в него приоритети.

6.9. Прекратяване на участие в съвместното управление:

- Всяка партия може да прекрати участието си в управлението след писмено уведомление и обосновка, предоставена на ССУ.
- При напускане на съвместното управление, ССУ решава как да се реструктурира споразумението.

6.10. Заключителни разпоредби:

- Настоящият механизъм влиза в сила с подписване на настоящото споразумение
- Изменения и допълнения се правят само с консенсус на страните.

ПАРЛАМЕНТАРНО МНОЗИНСТВО

Чл. 7. (1) Страните се задължават да работят в условия на обвързано парламентарно мнозинство помежду си и да прилагат стриктно механизма за вземане на решения.

(2) Страните са съгласни заедно да полагат усилие за разширяване на подкрепата за съвместните им политики, като се изключват антиевропейски партии.

(3) С изразената парламентарна подкрепа от ПГ ”Демокрация, права и свободи – ДПС” се формира мнозинство за избор на стабилно, редовно управление.

(4) Законопроекти и проекти за решения се внасят в Народното събрание след постигнато съгласие между страните. Гласуването в зала се осъществява в съответствие с обсъдените решения на ежеседмичното заседание на ССУ. Страните предварително съгласуват обща позиция по предложенията, направени от други парламентарни групи. Ако няма предварително съгласие по дадено предложение, то не се подкрепя при гласуване в комисия или в пленарна зала, освен ако някоя от страните не информира останалите за това и това не води до приемане на законодателния акт от мнозинство, различно от управляващото.

ПОПЪЛВАНЕ НА КВОТИТЕ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ В НЕЗАВИСИМИ ОРГАНИ, ИЗБИРАНИ ИЗЦЯЛО ИЛИ ЧАСТИЧНО ОТ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

Чл. 8. (1) При номинирането на кандидати и при провеждането на процедури за избор на държавни органи, чиито членове се избират от Народното събрание, сформираното парламентарно мнозинство за избор на правителство от 51-ото Народно събрание, ще следват принципите на публичност и прозрачност на процедурите и ще издигат и избират кандидати с обществено доверие, професионални качества и независимост.

(2) Страните ще предложат методика, която ще надгради парламентарната практика за подготовка за избор на членове на органите, които изцяло и частично се избират от Народното събрание, в следните насоки:

1. ще се предвиди отделна проверка за интегритет, предхождаща проверката за наличие на изискуемите професионални качества в ресорна комисия на НС;

2. сроковете за провеждане на тези процедури ще бъдат достатъчни, за да гарантират задълбоченост на всички проверки и изслушвания и реално обществено участие;

(3) Всяка страна предлага самостоятелно кандидатури съобразно вътрешните си процедури и носи политическа отговорност за номинациите си;

(4) Страните се ангажират решенията за осигуряването на избор на кандидат да бъдат приемани от управляващото мнозинство като не се търси подкрепа от други парламентарни групи против обосноваването и навременно повдигнати възражения (вето) на другата страна;

(5) По отношение на колегиални органи, при които в председателя са концентрирани твърде много правомощия, страните поемат ангажимент да обсъдят промени в съответните закони с оглед на по-голяма прозрачност на процесите и по-равномерно разпределяне на правомощията между отделните членове;

(6) В срок до 30 дни от подписване на настоящото споразумение страните изготвят и подписват хронограма за избор на контролни и регулаторни органи, при която всички органи с изтекъл мандат следва да бъдат попълнени в рамките на 1 година от подписването на настоящото споразумение;

(7) Приоритетни органи, чието попълване започва непосредствено след приемане на хронограмата са: Висш съдебен съвет, Инспекторат към Висшия съдебен съвет, Омбудсман, Комисия за противодействие на корупцията, Комисия за отнемане на незаконно придобитото имущество, Сметна палата;

(8) Когато за избора на членовете на съответните органи е необходимо мнозинство от 2/3 от народните представители, страните ще решават съвместно относно възможна подкрепа на номинациите, представени от други парламентарни групи и координирано ще подкрепят съответен брой кандидати, които в най-голяма степен съответстват на изискванията на Конституцията и закона и принципите на това споразумение. Всички решения и действия във връзка с осигуряване на допълнителна подкрепа до 160 гласа, където това се изисква от Конституцията, се извършват съвместно. Парламентарните групи, чията подкрепа ще се търси за постигане на изискуемото мнозинство се определят с единодушно решение на страните;

(9) При избора на членове на ВСС и ИВСС страните ще се ръководят от следните принципи:

1. Стриктно спазване на изискванията за партийна независимост на кандидатите и утвърждаване на обществения характер на парламентарната квота;

2. Издигане и избор на кандидати за членове с доказана независимост и готовност и капацитет да работят за модернизацията на органите на съдебната власт и за издигане стандартите на правосъдието.

СРОК НА СПОРАЗУМЕНИЕТО

Чл. 9. (1) Настоящото споразумение е валидно за пълен управленски мандат или до прекратяването му от една от страните.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 10. (1) Настоящото споразумение влиза в сила след подписването му от всички страни. Изменения и допълнения в него могат да се правят само с консенсус на страните.

(2) Страните по настоящото споразумение приемат договорената подкрепата, изразена от ПГ на „Демокрация, права и свободи – ДПС“ чрез Приложение №2 към настоящото споразумение.

Настоящото споразумение се изготви в три еднообразни екземпляра, за всяка една от страните.

Подписали:

1.....	ГЕРБ-СДС
2.....	БСП-Обединена левица
3.....	ИТН

Дата: 15.01.2025 г.